

Завод за јавно здравље “Тимок”

Сремска 13, 19000 Зајечар

e-mail: timok@zavodzajecar.rs; www.zavodzajecar.rs

жиро рачун 840-250667-71; матични број 07147929; шифра делатности 8690; ПИБ 101327330
центра: +38119422477, +38119422543; факс: +38119442236; рачуноводство: +38119425659;

**АНАЛИЗА РАДА СТАЦИОНАРНИХ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА И
КОРИШЋЕЊЕ БОЛНИЧКЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ
2021. ГОДИНЕ НА ПРОСТОРУ
ОКРУГА ЗАЈЕЧАР
И
КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ЗА ПЕРИОД ОД 2017. ДО 2021. ГОДИНЕ**

ИЗРАДИО:

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА АНАЛИЗУ, ПЛАНИРАЊЕ,
ОРГАНИЗАЦИЈУ ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ
И ИНФОРМАТИКЕ СА БИОСТАТИСТИКОМ У ЗДРАВСТВУ
ЗЈЗ “ТИМОК” ЗАЈЕЧАР**

ЗАЈЕЧАР, 2022. године

УВОД

Здравствена заштита, као вид организоване и свеукупне делатности на очувању и унапређењу здравља грађана, спречавању, сузбијању и раном откривању болести, повреда и других поремећаја здравља и благовременом и ефикасном лечењу и рехабилитацији, саставни је део укупне социјалне заштите, битан елемент социјалне политике и животног стандарда, односно, здравље становништва је основна и најзначајнија људска потреба. Здравствена заштита се развијала упоредо са порастом друштвеног стандарда, са развојем културе и образовања, са напретком медицине као науке и развојем здравствене службе и здравствене политике. Стога је неопходно пратити функционисање система здравствене заштите, како би се у наредном периоду ускладио са друштвеним развојем и препознатим потребама становништва за здравственом заштитом, а као основа за дефинисање циљева реформе система здравствене заштите.

Функционисање система здравствене заштите и испуњавања критеријума препознатих у Закону о здравственој заштити и другим законским и подзаконским актима, пре свега зависи од многих фактора здравствене политике, социјално-економских услова, друштвеног уређења, као и сличних системских фактора, али и у зависности од постојеће инфраструктуре, кадра, опреме и сл. У време озбиљне економске и социјалне кризе и спровођења реформе у систему здравствене заштите веома сложена проблематика у области стационарне здравствене заштите, са аспекта рационалнијег и ефикаснијег рада, захтева оцену односно евалуацију ове делатности у циљу боље искоришћености и смањења трошкова.

Опште је позната чињеница да је болничка здравствена заштита најскупљи вид здравствене заштите и сматра се најодговорнијим фактором незадрживог раста трошкова у здравственој делатности, па истовремено, и местом највећих могућих уштеда из разлога што су у стационару концентрисани високо специјализовани кадрови, најскупља опрема и значајни просторни капацитети.

Недостатак информација о болничком морбидитету отежава нам да сачинимо квалитетан план болничке здравствене заштите у циљу задовољења стално растућих потреба за хоспитализацијом као и спровођење реформе у болничкој здравственој заштити. Сходно могућностима и потребама алтернативног облика задовољавања тих потреба и рационализације величине и мреже постојећих капацитета створили би се услови за значајне уштеде финансијских средстава.

Секунадарну здравствену заштиту становништву округа Бор обезбеђују следеће здравствене установе из Уредбе о плану мреже здравствених установа ("Сл. гласник РС", бр 42/2006, 119/2007, 84/2008, 71/2009, 85/2009, 24/2010, 6/2012, 37/2012, 8/2014, 92/2015, 111/2017, 114/2017 и 13/18):

1. Општа болница Зајечар
2. Општа болница Књажевац
3. Специјална болница „Гамзиград“ Зајечар.

Од 2019.године, Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Сл. гласник РС", бр. 5/2020, 11/2020, 52/2020, 88/2020, 62/2021, 69/2021, 74/2021 и 95/2021), секундарну здравствену заштиту обезбеђују:

1. Општа болница Зајечар
2. Општа болница Књажевац
3. Специјална болница „Гамзиград“ Зајечар.

Део секундарне здравствене заштите становништва округа обезбеђују и друге здравствене установе са подручја других округа.

У оквиру наведених здравствених установа секундарне здравствене заштите ОБ Зајечар је регионалног карактера.

ОДЛИКЕ ПРОСТОРА

Подручје Зајечарског округа налази се на североисточном делу територије Републике, претежно је брдскопланинско подручје са мањим равничарским делом поред реке Тимока и са континенталном климом. Округ је погранична предео на целина и обухвата површину од 3.100 км².

Да би се испоштовала начела приступачности, правичности, свеобухватности, континуираности, ефикасности и сталног унапређења квалитета здравствене заштите на самом почетку 21.века, у периоду изразито тешког економског, социјалног и попитичког стања, потребно је анализирати потребе за здравственом заштитом у зависности од броја становника, старосне, полне, образовне и економске структуре, као и од географског положаја насеља, густине насељености, фактора животне и радне средине и укупне инфраструктуре.

ДЕМОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ

Простор Тимочке крајине је већ деценијама уназад у Другој демографској транзицији, условљеној пре свега рађањем испод нивоа потребног за замену генерација у дужем историјском контексту, односно релативно ниске и опадајуће вредности наталитета, и променама у морбидитету са релативно високим вредностима, условљавају природни прираштај са негативним предзнаком. Овај феномен је праћен изразитим миграционим кретањима, у почетку ка већим индустријским и регионалним центрима, а након тога и имиграционим кретањима. Зато Тимочку крајину одликује старо, зависно становништво, док је становништво фертилне доби у константном опадању. Овакав тренд, започео је у сеоској средини, а данас је значајно заступљен и у градским насељима. Ово значајно смањење радног континента условљава смањење базе за финансирање здравствене заштите, која је са друге стране значајно оптерећена великим уделом незапосленог младог становништва, већим отпуштањем са посла, превремено пензионисање, продужење животног века и слично.

Табела 1.

Број становника у општинама Зајечарског округа 1961-2011. године

ОПШТИНА/ ОКРУГ	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.
БОЉЕВАЦ	26277	23335	21818	19384	15849	12994
ЗАЈЕЧАР	68616	73147	76681	72763	65969	59461
КЊАЖЕВАЦ	59445	52010	48789	44036	37172	31491
ОКРУГ ЗАЈЕЧАР	154338	148492	147288	136183	118990	103946

Извор: Попис становништва 1961., 1971., 1981., 1991., 2002. и 2011. године (РЗС Србије).

Сви ови наводи условљавају повећање потреба за здравственом заштитом и то специфичном и скупљом здравственом заштитом. Не треба занемарити и чињеницу да је тренд константног смањења пољопривредног становништва условљено високим степеном покретљивости становништва према урбаним центрима и према иностранству, пре свега економски продуктивног и биолошки репродуктивног становништва. У сеоским насељима живи становништво које је у најдубљој демографској старости. Многа сеоска насеља брдско-планинског простора су на рубу биолошког самоуништења, са превладавањем старих,

превасходно екстремно старо становништво, као бројчани представници малочланих домаћинстава (са великим бројем самачких), изражавајући повећање потреба и захтева за дисперзију здравствених капацитета (амбуланти) ради задовољавања препознатих здравствених потреба.

Табела 2.

Површина општина, број насеља, број домаћинства у општинама Зајечарског округа у 1961., 2002. и 2011. години

ОПШТИНА	Година	Број становника	Површина у км ²	Број насеља	Број домаћинства	Број становника на:	
						км ²	1 домаћинство
БОЉЕВАЦ	1961.	26277	828	19	6775	31,7	3,8
	2002.	15849	828	20	5227	20,9	3,3
	2011.	12994	828	20	4743	15,7	2,7
ЗАЈЕЧАР	1961.	68616	1071	42	18643	64,1	3,7
	2002.	65969	1070	42	22707	64,7	3
	2011.	59461	1070	42	21223	55,6	2,8
КЊАЖЕВАЦ	1961.	59445	1202	86	14744	49,4	4
	2002.	37172	1202	85	13382	31,6	2,8
	2011.	31491	1202	85	11539	26,2	2,7
ОКРУГ ЗАЈЕЧАРСКИ	1961.	154338	3101	147	40162	49,8	3,8
	2002.	118990	3100	147	41316	38,4	2,9
	2011.	103946	3100	147	37505	33,5	2,8

Извор: Попис становништва 1961., 2002. и 2011. године (РЗС Србије)

Последње деценије 20. века карактерише константни тренд смањења укупног броја становника са неповољном старосном структуром, што намеће систему здравствене заштите да се нормативи за поједине области коригују. У прилог овој тврдњи је и чињеница да Тимочку крајину одликује и велики број насељених места, пре свега на простору општине Књажевац (86/85 насеља), која су значајно удаљена од општинског центра, односно, од Дома здравља/ здравствене станице/ здравствене амбуланте (знатан је број насеља која су удаљена и више од 20-50 километара).

На самом почетку 21. века, простор Тимочке крајине бележи значајно смањење укупног броја становника, тако да је 2011. године у односу на 1961. годину, укупан број становника смањен са базним индексом 66,3% на простору округа Зајечар. Све општине округа Зајечар имају укупан број становника мањи од броја становника 1961. године.

Овакав демографски процес у општинама округа Зајечар детерминише и мању густину насељености у односу на 1961.годину. У посматраном периоду, на простору свих општина Тимочке крајине, долази до смањења броја чланова домаћинства, тако да од претежно четворочланих домаћинстава у другој половини 20.века, на самом почетку 21.века доминирају самачка, двочлана или трочлана домаћинства.

Условљени виталним догађајима, са једне стране и израженим миграционим кретањима са друге стране, демографски процеси овог простора су значајно неповољни, тако да је на самом почетку 21.века (пописне 2002.године) чак пет општина у најдубљој демографској старости. Претећи кретање укупног броја становника по првим резултатима пописа становника 2011.године, може се закључити да је неповољна демографска слика Тимочке крајине значајно неповољнија, али због чињенице да први пописни подаци не садрже податке о старосним категоријама становника, нисмо у могућности да закључимо да ли су све општине у најдубљој демографској старости.

Табела 3.

Стадијуми демографске старости становништва Тимочке крајине, по попису становништва 2002. и 2011.године

Стадијуми демографске старости	индикатори демографске старости становништва					године	
	просечна старост у годинама	млади до 20 год. (%)	млађи од 40 год. (%)	старији 60+(%)	индекс старења	2002	2011
1. Рана демографска младост	до 20	58+	85+	до 4	до 0.07		
2. Демографска младост	20-24	50-58	75-85	4 до 7	0.07-0.14		
3. Демографска зрелост	25-30	40-50	65-75	7 до 11	0.14-0.28		
4. Праг демографске старости	30-35	30-40	58-65	11 до 15	0.28-0.50		
5. Демографска старост	35-40	24-30	52-58	15-20	0.50-0.83		
6. Дубока демографска старост	40-43	20-24	45-52	20-25	0.83-1.25		
7. Најдубља демографска старост	43+	до 20	до 45	25+	1.25+	Бољевац Зајечар Књажевац	Бољевац Зајечар Књажевац

Извор: Попис становништва 2002.године, Попис становништва 2011.године (Републички завод за статистику Србије)

Имајући у виду већу заступљеност патологије старих групација корисника здравствене заштите у укупном морбидитету, као и разуђеност простора са малом густином насељености, неопходно је обезбедити адекватну здравствену заштиту како би се задовољила потреба и преузимања у већем обиму наставка болничког лечења код старог становништва са значајном заступљеношћу хроничних незаразних болести у патологији.

Током процеса реформе система здравствене заштите, односно, секундарне здравствене заштите сматрамо да је неопходно благовремено конструктивно укључивање референтних Завода, као референтних установа које поседују све релевантне податке за решавање конкретног проблема и израде детаљнијих студија које би служиле као основ за предлог и предузимање конкретних мера.

КАДРОВСКА СТРУКТУРА

Основни подаци о кадровској структури општих болница на простору округа Зајечар добијени су из: Извештаја о организационој структури, кадровима и опремљености здравствених установа Обр.бр.3-00-60 и Извештаја службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60. Информације о укупном броју радника у оквиру Болничког одељења Анестезиологије није могуће добити из првог наведеног извештаја, већ је приказан у оквиру Извештаја службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60 Одељења опште хирургије, који садржи само податке о укупном броју анестезиолога, а не садржи број здравствених радника осталог образовног профила.

Због повремених промена у начину израде наведених извештаја, постоје одређена одступања у приказу кадровске структуре општих болница оба округа, а треба и напоменути чињеницу да је последњих година у току процес реформе система здравствене заштите, између којих и процес одвајања општих болница од домова здравља, а да је у наведеном периоду дошло до померања и прерасподеле радника, могуће је уочити одступања у односу на претходни период.

Подаци наведени у табелама, од табеле број 6. до табеле број 7. садрже информације о укупном броју здравствених радника и здравствених сарадника у односу на ниво стручне спреме, а по болничким одељењима здравствене

установе, као основ за израду анализе капацитета, искоришћености, оптерећености здравственог кадра у општим болницама округа Зајечар 2020.године.

Правилник о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013, 16/2018 и 18/2022), прописује ближе услове у погледу кадра, опреме, простора и лекова које за оснивање и обављање делатности, односно одређених послова здравствене делатности, које морају испуњавати здравствене установе. Зато ће се у овој анализи приказати критеријуми прописани Правилником у члану 19, ставу 2, а гласе „У оквиру предвиђеног броја доктора медицине из става 1. овог члана, најмање 80% су специјалисти одговарајуће гране медицине. Од предвиђеног броја здравствених радника са вишом односно средњом школском спремом до 20% су здравствени радници са вишом школском спремом“.

Због начина израде извештаја и изражене динамике прерасподеле лекара опште медицине у оквиру здравствених центара, односно честих прерасподеле између општих болница и домова здравља, није могуће коректно сагледати однос лекара са и без специјализације у општим болницама, те ће се исти посматрати кроз посебно израђену анализу кадровске структуре здравствених установа. Значајно је да опште болнице округа Зајечар имају поремећени наведени однос, односно ОБ Књажевац има однос 68,9%, а ОБ Зајечар 75,8%, лекара специјалиста одговарајуће гране медицине у укупном броју лекара опште болнице (Табела 4).

Табела 4.

Удео специјалиста одговарајуће гране медицине у укупном броју лекара и удео здравствених радника са вишом стручном спремом у укупном броју здравствене раднике са средњом и/или вишом стручном спремом 2021.године општих болница округа Зајечар

ОПШТА БОЛНИЦА	2021.	
	Удео специјалиста у укупном броју лекара (%)	Број здр.рад.са ВШС у односу на здр.рад.са ВШС и ССС (%)
ЗАЈЕЧАР	75,8	12,7
КЊАЖЕВАЦ	68,9	15,8

Извор података: Правилник о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013, 16/2018 и 18/2022), Извештај о организационој структури, кадровима и опремљености здравствених установа (Обр.бр.3-00-60) и Извештаја службе за болничко-стационарно лечење (Обр.бр.3-21-60).

Увидом у број запослених радника са вишом и/или средњом стручном спремом из Извештаја о организационој структури, кадровима и опремљености здравствених установа. Обр.бр.3-00-60. и Извештаја службе за болничко-стационарно лечење. Обр.бр.3-21-60 ОБ значајно је да је удео здравствених радника са вишом стручном спремом мањи од прописаног удела, са уделом од 12,7% у ОБ Зајечар и 15,8% у ОБ Књажевац (Табела 4).

У члану 31. Правилника о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013, 16/2018 и 18/2022), у здравственим установама које обављају стационарну здравствену делатност за краткотрајну хоспитализацију, за обнављање правних, економско финансијских, техничких и других сличних послова прописано је 7 административних радника и 32 техничка радника на 100 болесничких постеља. Зато је дат укупан број немедицинских радника, који обухватају не само горе наведене раднике, већ и немедицинске раднике у оквиру болничких одељења опшних болница.

Постојећи број немедицинских радника у Општој болници Зајечар је мањи за 47 радника, и то је мањи број и техничких и административних радника. Општа болница Зајечар има 38 техничких радника мање од прописаног броја законом и подзаконским актима, а укупан број административних радника је мањи за 9. Општа болница Књажевац има 10 техничких радника мање од прописаног броја, а укупан број административних радника је усклађен за прописаним бројем законом и подзаконским актима (Табела 5.).

Табела 5.

Прописан број административних и техничких радника опшних болница округа Зајечар 2021.године.

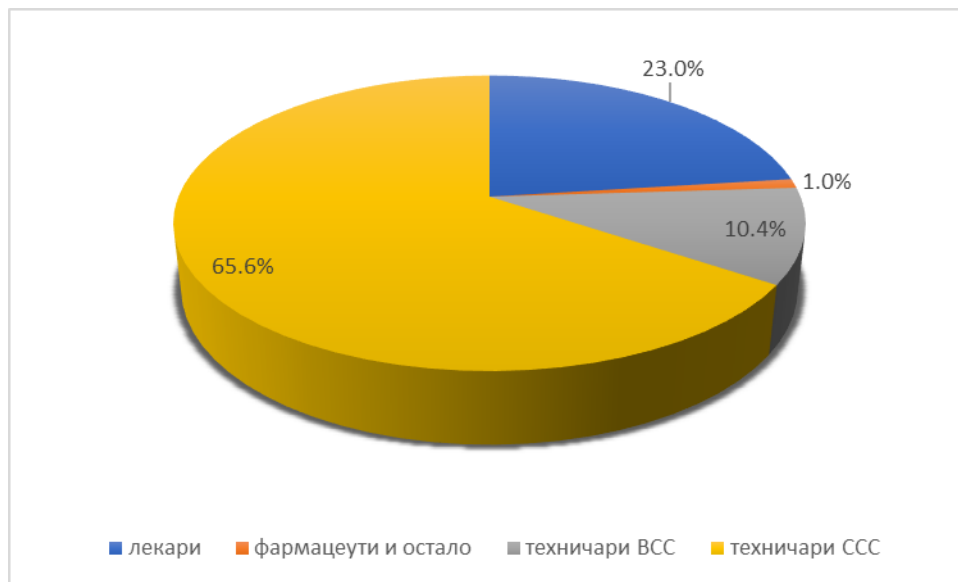
ОПШТА БОЛНИЦА	НЕМЕДИЦИНСКИ РАДНИЦИ								
	административни			технички			УКУПНО		
	норма тив	запос лени	разли ка	нормат ив	запосле ни	разли ка	нормат ив	запосле ни	разли ка
ЗАЈЕЧАР	30	21	-9	149	111	-38	179	132	-47
КЊАЖЕВАЦ	9	9	0	45	35	-10	54	44	-10

Извор: Правилник о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013, 16/2018 и 18/2022), Извештај о организационој структури, кадровима и опремљености здравствених установа. Обр.бр.3-00-60. и Извештаја службе за болничко-стационарно лечење. Обр.бр.3-21-60.

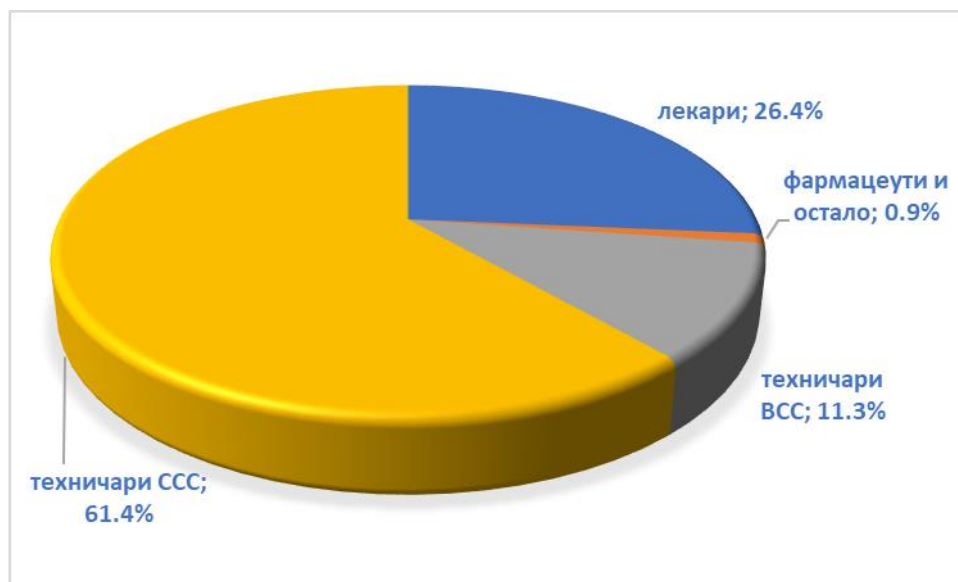
Табела 6.

Приказ здравствених радника и здравствених сарадника ОБ Зајечар 2021.године по одељењима у односу на ниво стручне спреме

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Лекари				Фарма цеути и остали	Техни чари ВШС	Техни чари ССС	немедицински радници	
	доктори медици не	лекари на специјали зацији	Специја листи	укупно				Админи стративни	технички
Интерне мед.са онколог. и нефролог.		4	15	19		14	57		
Неуролог.	2	2	4	8		3	21		
Психијатрије		1	6	7		1	16		
Пнеумофтизиоло.		4	1	5		1	11		
Гинекологије		1	5	6		3	21		
Педијатрије			3	3			11		
Неонатологије			1	1		1	5		
Хирургија са дечј.хир.	1	4	8	13		5	52		
Ортопедије		1	5	6		2	15		
Урологије		1	2	3		2	11		
Инфектологије			4	4		1	10		
ОРЛ и МФХ			4	4	1		9		
Офталмологије		1	1	2			7		
Нуклеарне мед.			2	2		1	3		
Патологије		1	3	4			6		
Рендген дијаг.			7	7		13	2		
Анестезиологије	3		7	10		2	10		
Апотеке				0	2		4		
Пријемно одељ.				0					
Социјалне медиц.				0					
Продуж. лечење			2	2		1	14		
Физикалне мед.са мед.спорта		1	2	3		3	11		
Транфузиологије			3	3			6		
Биохем.лаб.			2	2	2		27		
Дневне болнице				0					
Дечији бокс				0					
Дерматовенорологија			1	1			5		
Ургентни центар	4		2	6		2	11		
Сл.за правне, екон., техн. и др.сл.послове				0				21	111
Укупно	10	21	90	121	5	55	345	21	111

Графикон 1.
Приказ здравствених радника и здравствених сарадника ОБ Зајечар 2021.године у односу на ниво стручне спреме

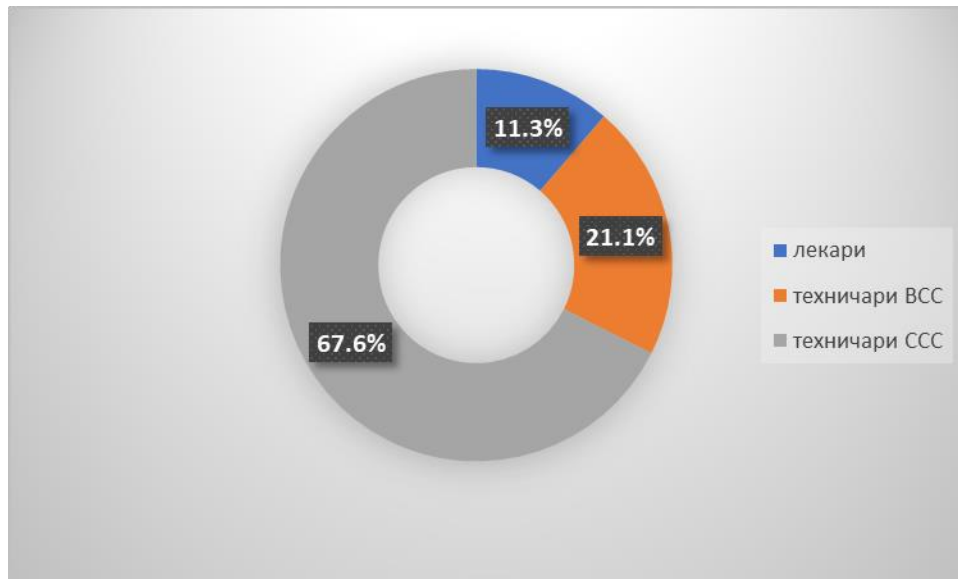

Графикон 2.
Приказ здравствених радника и здравствених сарадника ОБ Књажевац 2021.године у односу на ниво стручне спреме

Табела 7.

Приказ здравствених радника и здравствених сарадника ОБ Књажевац 2021.године по одељењима у односу на ниво стручне спреме

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Лекари				Фарма цеути и остали	Техни чари ВШС	Техни чари ССС	немедицински радници	
	доктори медици не	лекари на специјали зацији	Специја листи	укупно				Админи стративни	технички
Интерне мед.	1	1	6	8		2	23		
Неуропсихијатрије			3	3			4		
Пнеумофтизиоло.			2	2		1	1		
Гинекологије и акуш.	1	1	3	5		1	14		
Педијатрије			2	2		1	5		
Хирургије	5	1	4	10		4	32		
Ортопедије	1		2	3			3		
Урологије		1		1			1		
ОРЛ			1	1			1		
Офталмологије			2	2			2		
Патологије				0					
Рендген дијаг.			3	3		5	1		
Анестезиологије		1	3	4		2	4		
Апотеке				0	1		1		
Дерматовенерологија			1	1			1		
Пријемно одељ.				0					
Социјалне медиц.			1	1		1			
Продуж. лечење	1	1		2			5		
Физикалне мед.			2	2		2	10		
Транфузиологије			1	1		1	3		
Биохем.лаб.			2	2	1	1	17		
Микробиол.лаб.			1	1			1		
Дневне болнице	2			2		1	3		
Дечији бокс				0					
Хемодијализа	1		1	2		2	2		
Спец.консулт.дел.				0					
Дистрибуција хране						1	1		
Сл.за правне, екон., техн. и др.сл.послове				0				9	35
Укупно	12	6	40	58	2	25	135	9	35

Графикон 3.

Приказ здравствених радника и здравствених сарадника СБ Гамзиград 2021.године у односу на ниво стручне спреме

Током последњих пет година, у општим болницама округа Зајечар, удео лекара специјалиста одговарајуће гране медицине у укупном броју лекара је променљив, и испод прописаног минимума, изузев 2019.године, када ОБ Књажевац има удео од 80,4%. У Општој болници Зајечар је током посматраног петогодишњег периода, удео лекара специјалиста одговарајућих грана медицине у укупном броју лекара незнатно мањи од прописаног, са највећим одступањем 2017.године (69,3%). Са друге стране, у Општој болници Књажевац је удео лекара специјалиста одговарајућих грана медицине у укупном броју лекара у константном нарушавању прописаног односа, тако да 2017.године има само 68,6% и 2021.године 68,9% лекара специјалиста одговарајуће гране медицине у укупном броју лекара (Табела 8).

Табела 8.

Удео специјалиста одговарајуће гране медицине у укупном броју лекара и удео здравствених радника са вишом стручном спремом у укупном броју здравствене радника са средњом и/или вишом стручном спремом од 2017. до 2021.године опшних болница округа Зајечар

ОПШТА БОЛНИЦА	удео специјалиста у укупном броју лекара (%)					удео здр.рад.са ВШС у односу на здр.рад.са ВШС и ССС (%)				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
ЗАЈЕЧАР	69,3	78,7	74,2	75,6	75,8	8,3	13,3	13,2	13,3	12,7
КЊАЖЕВАЦ	68,6	73,1	80,4	71,9	68,9	14,7	15,7	16,1	16,8	15,8

Ни једна општа болница округа Зајечар нема прописани однос броја здравствених радника са вишом стручном спремом у укупном броју здравствених радника са средњом и/или вишом стручном спремом у посматраном петогодишњем периоду, са најнеповољнијим односом у Општој болници Зајечар (Табела 8).

Укупан број нездравствених радника је значајно мањи од прописаног броја Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013, 16/2018 и 18/2022). У општим болницама округа Зајечар, број запослених административних радника у односу на прописани број има тренд смањења у неведеном временском периоду. Почев од 2017.године, када су све опште болнице округа Зајечар имале 5 административних радника мање од прописаног броја, 2021.године имају 9 административних радника мање. Са друге стране, укупан број техничких радника је већ 2017.године мањи од прописаног броја у ОБ Зајечар (мањи 28 техничких радника) и у ОБ Књажевац за 5 техничких радника. Укупан број техничких радника је 2021.године мањи од прописаног броја у ОБ Бор (мањи за 38) и ОБ Књажевац (мањи за 10). Током 2017.године у свим општим болницама округа Зајечар укупан број техничких радника је мањи за 33 радника, а број се драстично смањује до 2021.године и мањи је за 48 техничких радника у односу на прописани број (Табела 9).

Табела 9. Разлика између прописаног и запосленог броја административних и техничких радника општих болница округа Зајечар од 2017. до 2021.године

ОПШТА БОЛНИЦА	разлика између прописаног и запосленог броја административних радника					разлика између прописаног и запосленог броја техничких радника				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
ЗАЈЕЧАР	-6	-6	-6	-7	-9	-28	-29	-27	-21	-38
КЊАЖЕВАЦ	1	-1	0	0	0	-5	-5	-6	1	-10

Проблем укупног броја нездравствених радника се може коментарисати тек након комплетног одвајања домова здравља и општих болница из здравствених центара и после расподеле кадрова у деобном билансу, или након формирања здравствених центара.

Табела 10.

Укупан број лекара и/или специјалиста одговарајуће гране медицине, као и фармацеута и стоматолога у ОБ Зајечар у периоду од 2017. до 2021.године по одељењима

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Лекари					Фармацеути и стоматол.				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.са онколог. и нефролог.	22	22	20	19	19					
Неуролог.	9	8	9	8	8		2			
Психијатрије	8	7	7	7	7	2				
Пнеумофтизиоло.	4	4	5	5	5					
Гинекологије	6	5	6	6	6					
Педијатрија са неонатолог.	5	5	5	5	4					
Хирургија	14	12	11	13	13					
Ортопедије	6	5	5	5	6					
Урологије	3	3	3	2	3					
Инфектологије	3	4	4	4	4					
ОРЛ и МФХ	3	3	3	3	4	2	1	1	1	1
Офталмологије	3	2	2	2	2	1	1			
Нуклеарне мед.	3	2	2	2	2					
Патологије	4	3	3	3	4					
Рендген дијаг.	7	7	7	7	7					
Анестезиологије	10	10	9	10	10					
Апотеке	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2
Пријемно одељ.	0	0	0	0	0					
Социјалне медиц.	0	0	0	0	0					
Продуж. лечење	4	3	3	3	2					
Физикалне мед.са мед.спорта	3	4	4	3	3					
Транфузиологије	3	3	3	3	3					
Биохем.лаб.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Дневне болнице	0	0	0	0	0					
Дечији бокс	0	0	0	0	0					
Кабинет за интрах.инф.	0	0	0	0	0					
Дерматовенорологија	2	2	1	1	1					
Ургентни центар	4	6	6	6	6					
Укупно	128	122	120	119	121	9	8	5	5	5

Табела 11.

Укупан број лекара и/или специјалиста одговарајуће гране медицине, као и фармацеута и стоматолога у ОБ Књажевац у периоду од 2017. до 2021.године по одељењима

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Лекари					Фармацеути и стоматол.				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.	7	8	8	8	8					
Неуропсихијатрије	3	3	3	3	3					
Пнеумофтизиоло.	2	2	2	2	2					
Гинекологије и акуш.	5	5	5	5	5					
Педијатрије	2	2	3	2	2					
Хирургије	6	6	6	9	10					
Ортопедије	2	2	2	3	3					
Урологије	1	1	1	1	1					
ОРЛ	1	1	1	1	1					
Офталмологије	2	2	2	2	2					
Патологије	0	0	0	0	0					
Рендген дијаг.	3	3	3	3	3					
Анестезиологије	3	3	2	4	4					
Апотеке	0	0	0	0	0	2	1	1	1	1
Дерматовенерологија	1	2	1	1	1					
Пријемно одељ.	0	0	0	0	0					
Социјалне медиц.	1	1	1	1	1					
Продуж. лечење	2	2	2	2	2					
Физикалне мед.са мед.спорта	2	2	2	2	2					
Транфузиологије	1	1	1	1	1					
Биохем.лаб.	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Микробиол.лаб.	1	0	1	1	1					
Дневне болнице	2	2	2	2	2					
Дечији бокс	0	0	0	0	0					
Хемодијализа	2	2	1	2	2					
Укупно	51	52	51	57	58	3	2	2	2	2

Табела 12.

Укупан број техничара са вишом и средњом стручном спремом у ОБ Зајечар у периоду од 2017. до 2021.године по одељењима

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Техничари виша школска спрема					Техничари средња стручна спрема				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.са онколог. и нефролог.	3	11	16	15	14	63	57	62	57	57
Неуролог.	1	2	2	2	3	23	20	22	22	21
Психијатрије		1	1	1	1	22	18	18	16	16
Пнеумофтизиоло.	2		1	1	1	13	12	12	12	11
Гинекологије	3	3	3	3	3	23	22	22	21	21
Педијатрија са неонатологијом	1	1	1	1	1	18	15	15	15	16
Хирургија	4	5	5	5	5	59	52	54	54	52
Ортопедије	1	2	2	2	2	16	15	18	17	15
Урологије	1	2	2	1	2	12	10	9	11	11
Инфектологије		1	1	1	1	10	10	10	10	10
ОРЛ и МФХ						10	10	10	10	9
Офталмологије						8	7	7	7	7
Нуклеарне мед.		1	1	1	1	4	3	3	3	3
Патологије						6	6	6	6	6
Рендген дијаг.	11	13	13	13	13	3	2	2	2	2
Анестезиологије	3	3	3	3	2	10	10	12	10	10
Апотеке						3	4	4	4	4
Пријемно одељ.										
Социјалне медиц.										
Продуж. лечење	1	2	1	1	1	9	13	14	14	14
Физикалне мед.са мед.спорта	2	4	3	2	3	12	14	14	14	11
Транфузиологије						8	8	7	6	6
Биохем.лаб.						28	29	30	28	27
Дневне болнице										
Дечији бокс										
Кабинет за интрах.инф.										
Дерматовенорологија						5	5	5	7	5
Припрема дијета										
Ургентни центар	1	3	1	3	2	10	11	13	12	11
Укупно	35	54	56	55	55	375	353	369	358	345

Табела 13.

Укупан број техничара са вишом и средњом стручном спремом у ОБ Књажевац у периоду од 2017. до 2021.године по одељењима

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Техничари виша школска спрема					Техничари средња стручна спрема				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.	3	4	6	6	2	24	22	21	22	23
Неуропсихијатрије						3	4	4	3	4
Пнеумофтизиоло.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Гинекологије и акуш.	1	1	1	1	1	16	16	15	14	14
Педијатрије	1	1	1		1	6	5	5	6	5
Хирургије	3	3	3	4	4	30	30	32	33	32
Ортопедије						3	3	3	3	3
Урологије						1	1	1	1	1
ОРЛ						1	1	1	1	1
Офталмологије						2	2	3	2	2
Патологије										
Рендген дијаг.	3	4	4	4	5	2	2	2	1	1
Анестезиологије	3	3	2	2	2	4	4	4	4	4
Апотеке						1	1	1	1	1
Дерматовенерологија						1	1	1	1	1
Пријемно одељ.										
Социјалне медиц.				1	1					
Продуж. лечење						5	4	4	4	5
Физикалне мед.са мед.спорта	2	2	2	2	2	10	10	10	10	10
Транфузиологије	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3
Биохем.лаб.	1	1	1	1	1	16	16	17	17	17
Микробиол.лаб.						1	1	1	1	1
Дневне болнице	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3
Дечији бокс										
Хемодијализа	2	2	2	2	2		3	3	2	2
Припрема дијета	1	1	1	1	1	1	1		1	1
Укупно	23	25	26	27	25	134	134	135	134	135

ПОСТЕЉНИ ФОНД

Током почетка реформе система здравствене заштите, 2006.године, Министарство здравља је израдило расподелу постељног фонда у складу са Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима обављања здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006), Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Сл. гласник РС", бр. 42/2006) и Правилником о условима и начину унутрашње организације ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006) по општим болницама округа Зајечар, а у односу на области медицинске делатности (Табела 14).

Табела 14.

Расподела постеља у складу са подзаконским актима по областима секундарне здравствене заштите по општим болницама округа Зајечар

Назив округа/ болнице	ДЕЛАТНОСТ														Број постеља	
	инерничке области медицине					педијатрија	психијатрија	хируршке области медицине					гинекологија и акушерство	продужено лечење и нега физикална медицина и рехабилитација	УКУПНО	на 1000 становника
	инерна медицина	пнеумофтизиологија	инфективне болести	дерматологија	неурологија			хирургија	ортопедија и трауматологија	урологија	ОРЛ	офталмологија				
Зајечарски округ	120	30	20	10	40	25	40	100	30	20	10	10	55	40	550	4,0
Зајечар	80	30	20	10	40	15	40	60	30	20	10	10	35	30	430	
Књажевац	40					10		40					20	10	120	

Ова расподела постелног фонда се примењује од 2007.године, када се усвајају критеријуми горе наведених Правулника и Уредбе и израђује нов Статут здравствених установа са усклађеном организацијом и систематизацијом радних места.

Током израде постелног фонда опшних болница округа Зајечар од 2007.године у појединим општим болницама је урађена прерасподела дефинисаног постелног фонда:

1. Општа болница Зајечар:

- од 80 интернистичких постеља 8 постеља је опредељено за коронарну јединицу (Ниво II неге),
- од 40 неуролошких постеља 7 постеља је опредељено за Ниво II неге,
- од 15 педијатријских постеља 6 постеља је опредељено за микропедијатрију,
- од 60 хируршких постеља: 7 постеља је опредељено за пружање интензивне неге (Ниво II неге), 48 постеља за општу хирургију и 5 постеља за дечју хирургију,
- поред 35 гинеколошко-акушерских постеља 6 постеља је опредељено за новорођену децу,
- постеље Дневне болнице су: 9 интернистичких постеља, 9 хируршких постеља и 10 психијатријских постеља;

2. Општа болница Књажевац:

- од 40 интернистичких постеља 2 постеље опредељене за Ниво II неге,
- од 40 хируршких постеља 2 постеље опредељене за Ниво II неге,
- постеље Дневне болнице су: 3 интернистичке постеље, 3 хируршке постеље;

Специјална болница за рехабилитацију "Гамзиград" има укупно 100 болесничких постеља предвиђених планом мреже здравствених установа, а Специјална болница има још 112 постеља (укупно 212 постеља) које су опредељене за слободно тржиште. – од 100 постеља: 78 постеља је за покретне болеснике, 12 постеља за полупокретне и непокретне пацијенте и 10 постеља за хипербаричну комору.

ОПТЕРЕЋЕНОСТ МЕДИЦИНСКИХ РАДНИКА БОЛНИЧКИМ ПОСТЕЉАМА

За праћење оптерећености здравствених радника секундарне здравствене заштите, у анализи је примењен показатељ броја постеља на једног лекара, као и број постеља на једног медицинског техничара са вишом и/или средњом стручном спремом. Извор података су: Извештај службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60. и Извештај о организационој структури, кадровима и опремљености здравствених установа Обр.бр.3-00-60. Показатељ оптерећености медицинских радника болничким постељама је приказан од табеле 15 до табеле 17. Због специфичности појединих општих болница немогуће је дати потпуни приказ кретања показатеља са сигурношћу. Све опште болнице су саставни део здравственог центра који је у процесу деобе. Зато је током протеклих година у пар наврата долазило до прерасподеле кадрова између домова здравља и општих болница здравственог центра. Треба имати у виду и чињеницу да је због малог броја извршиоца у појединим здравственим центрима, лекари са специјализацијом пружају здравствену заштиту и у општој болници и у дому здравља (пре свега специјалисти педијатрије и гинекологије и акушерства).

Табела 15.

Оптерећеност медицинских радника секундарне здравствене заштите болничким постељама ОБ Књажевац 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Лекари		Техничари (ВШС, ССС)	
		Број	Број постеља на 1 лекара	Број	Број постеља на 1 техничара
Интерне мед.	40	8	5.00	28	1.43
Гинекол. и акушер.	20	5	4.00	15	1.33
Педијатрије	10	2	5.00	6	1.67
Хирургије	40	10	4.00	36	1.11
Продуженог лечења	10	2	5.00	5	2.00
Укупно	120	27	4.44	90	1.33

Табела 16.

Оптерећеност медицинских радника секундарне здравствене заштите болничким постељама ОБ Зајечар 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Лекари		Техничари (ВШС, ССС)	
		Број	Број постеља на 1 лекара	Број	Број постеља на 1 техничара
Интерне мед.са нефрологијом и онкологијом	80	19	4.21	71	1.13
Неурологије	40	8	5.00	24	1.67
Психијатрије	40	7	5.71	17	2.35
Пнеумофтизиологије	30	5	6.00	12	2.50
Гинекол. и акушер.	35	6	5.83	24	1.46
Педијатр.са неонатологијом	15	4	3.75	17	0.88
Хирургије са деч. хир.	60	13	4.62	57	1.05
Ортопедије	30	6	5.00	17	1.76
Урологије	20	3	6.67	13	1.54
ОРЛ са МФХ	10	4	2.50	9	1.11
Офталмологије	10	2	5.00	7	1.43
Инфектологије	20	4	5.00	11	1.82
Дерматовенорологија	10	1	10.00	5	2.00
Продуженог лечења	30	2	15.00	15	2.00
Укупно	430	84	5.12	299	1.44

Табела 17.

Оптерећеност медицинских радника секундарне здравствене заштите болничким постељама Специјалне болнице за рехабилитацију "Гамзиград" 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Лекари		Техничари (ВШС, ССС)	
		Број	Број постеља на 1 лекара	Број	Број постеља на 1 техничара
Укупно	212	8	26.50	63	3.37

БРОЈ ИСПИСАНИХ БОЛЕСНИКА, БРОЈ БОЛЕСНИЧКИХ
ДАНА, ПРОСЕЧНА ДУЖИНА ЛЕЧЕЊА И
ПРОСЕЧНА ЗАУЗЕТОСТ ПОСТЕЉА

Током реформе система здравствене заштите, а у периоду са тешким социо-економским условима који угрожавају функционисање свих елемената друштва, а непосредно и наш здравствени систем, треба обратити пажњу на потребу рационалнијег и ефикаснијег рада, односно, обезбеђивање боље организације рада унапређења функционисања и боље искоришћености постојећих кадрова и опреме. На овај начин, изградом евалуације секундарне здравствене заштите, добија се основа за смањивање њених трошкова, а самим тим и рационализација трошкова и за даваоце и примаоце здравствених услуга.

Специјална болница за рехабилитацију "Гамзиград" пружа здравствену заштиту становништву са подручја округа Зајечар, Бор и Браничевског округа, али и укупном становништву Републике Србије.

Основни подаци о укупном броју исписаних болесника, броју болесничких дана, просечне дужине лечења и просечне заузетости постеља у општим болницама и специјалној болници на простору округа Зајечар добијени су из: Извештаја службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60 и Извештаја службе за плућне болести и туберкулозу Обр.бр.3-06-60.

Табела 18.

Број исписаних болесника, број болесничких дана, просечна дужина лечења, број превентивних и куративних прегледа и број анализа у ОБ Зајечар 2021.године по болничким одељењима/специјалистичко консултативним службама

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Превентивни прегледи	Куративни прегледи
Интерне мед .са онкологијом и нефрологијом	2636	11031	4.18		19343
Неурологије	426	2842	6.67		4394
Психијатрије	363	5139	14.16		9241
Пнеумофтизиологије	649	6440	9.92		4338
Гинекол. и акушер.	986	3367	3.41		
Педијатрија	301	1555	5.17		
Хирургија са деч.хирургијом	1109	7674	6.92		6653
Ортопедије	643	4426	6.88		11289
Урологије	672	5749	8.56		5765
Орл и Мфх	48	284	5.92		7224
Офталмологије	68	326	4.79		6500
Продуженог лечења	290	2780	9.59		
Патологија					6136
Радиологије					39874
Биохемијске лаборатор.					295530 анализа
Физикалне медицине					7032
Дерматовенорологија	0	0	#DIV/0!		2271
Медицина спорта					1993
Нуклеарна					3241
Инфективно	1224	14164	11.57		2926
Амб.за дијабет					3514
Имунологија					985
Анестезија					2530
Ургентни центар					14381
Укупно	9415	65777	6.99	0	455160
Хемодијализа	7629	7629	1.00		
Неонатологија	45	514	11.42		232
Дечји бокс	318	1242	3.91		
Дневна болница	2717	2717	1.00		

Табела 19.

Број исписаних болесника, број болесничких дана, просечна дужина лечења, број превентивних и куративних прегледа и број анализа у ОБ Књажевац 2021.године по болничким одељењима/специјалистичко консултативним службама

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Превентивни прегледи	Куративни прегледи
Интерне мед.	1294	8196	6.33		10433
Неуропсихијатрије					10395
Пнеумофтизиологије					22733
Гинекол. и акушер.	353	1333	3.78		3305
Педијатрије	157	500	3.18		1320
Хирургије	965	5234	5.42		14035
Ортопедије					6583
Урологије					
ОРЛ					2420
Офталмологије					4072
Продуженог лечења	67	784	11.70		
Радиологије					9303
Биохемијске лаборатор.					618973
					анализа
Микробиолошке лаборатор.					анализа
Физикалне медицине					5942
Кожно					3257
Трансфузиологије					
Ултразвук					5108
Дечји бокс					
Амб.за дијабет					1648
Укупно	2836	16047	5.66	0	719193
Дневна болница	8565	8565	1.00		
Хемодијализа	176	1851	10.52		

Табела 20.

Број исписаних болесника, број болесничких дана, просечна дужина лечења, број превентивних и куративних прегледа и број анализа у Специјалној болници за рехабилитацију "Гамзиград" 2021.године

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Превентивни прегледи	Куративни прегледи
Укупно	2391	39540	16.54		5729

Табела 21.

Број болесничких постеља, просечна заузетост постеља и просечан број пацијената на 1 постељу у ОБ Зајечар 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Број болесничких дана	Број исписаних болесника	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу
Интерне мед.са нефрологијом	80	11031	2636	37.78	32.95
Неурологије	40	2842	426	19.47	10.65
Психијатрије	40	5139	363	35.20	9.08
Пнеумофтизиологије	30	6440	649	58.81	21.63
Гинекол. и акушер.	35	3367	986	26.36	28.17
Педијатрија	15	1555	301	28.40	20.07
Хирургије са деч. хир.	60	7674	1109	35.04	18.48
Ортопедије	30	4426	643	40.42	21.43
Урологије	20	5749	672	78.75	33.60
ОРЛ са МФХ	10	284	48	7.78	4.80
Офталмологије	10	326	68	8.93	6.80
Инфектологије	20	14164	1224	194.03	61.20
Дерматовенорологија	10	0	0	0.00	0.00
Продуженог лечења	30	2780	290	25.39	9.67
Укупно	430	65777	9415	41.91	21.90
Неонатологија	6	514	45	23.47	7.50
Дечији бокс	6	1242	318	56.71	53.00
Дневна болница	28	2717	2717	26.59	97.04
Хемодијализа	21	7629	7629	99.53	363.29

Табела 22.

Број болесничких постеља, просечна заузетост постеља и просечан број пацијената на 1 постељу у ОБ Књажевац 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Број болесничких дана	Број исписаних болесника	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу
Интерне мед.	40	8196	1294	56.14	32.35
Гинекол. и акушер.	20	1333	353	18.26	17.65
Педијатрије	10	500	157	13.70	15.70
Хирургије	40	5234	965	35.85	24.13
Продуженог лечења	10	784	67	21.48	6.70
Укупно	120	16047	2836	36.64	23.63
Дневна болница	10	8565	8565	234.66	856.50
хемодијализа	4	1851	176	126.78	44.00

Табела 23.

Број болесничких постеља, просечна заузетост постеља и просечан број пацијената на 1 постељу Специјалној болници за рехабилитацију "Гамзиград" 2021.године

Болничко одељење	Број постеља	Број болесничких дана	Број исписаних болесника	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу
	212	39540	2391	51.10	11.28

**КОМПАРАТИВНИ ПРИКАЗ БРОЈА ИСПИСАНИХ БОЛЕСНИКА И БРОЈА
БОЛЕСНИЧКИХ ДАНА**

Извор података коришћен за израду компаративног приказа исписаних болесника и броја болесничких дана у периоду од 2017. до 2021. године је Извештај службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60.

Табела 24.

Број исписаних болесника и број болесничких постеља у ОБ Књажевац у периоду од 2017. до 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број исписаних болесника					Број болесничких дана				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.	1373	1401	1459	1196	1294	9099	9454	9798	7645	8196
Гинекол. и акушер.	543	634	541	431	353	2446	2612	2149	1898	1333
Педијатрије	288	261	297	170	157	1035	920	932	559	500
Хирургије	1356	1278	1335	914	965	8766	8017	7707	5086	5234
Продуженог лечења	35	33	23	28	67	763	525	227	333	784
Дневна болница	280	254	548	212	8565	280	254	548	1675	8565
Хемодијали за	0	0	207	1675	176	0	0	207	2436	1851

Табела 25.

Број исписаних болесника и број болесничких постеља у ОБ Зајечар у периоду од 2017. до 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број исписаних болесника					Број болесничких дана				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.	4610	4578	3113	2406	2636	22885	20058	19975	9915	11031
Неурологије	607	549	496	364	426	5452	4920	4360	2550	2842
Психијатрије	358	396	336	262	363	11923	12020	10062	5136	5139
Пнеумофтизиологије	691	595	440	531	649	4944	4642	3704	4369	6440
Гинекол. и акушер.	1320	1165	1144	896	986	4784	6175	5008	3085	3367
Педијатрије	596	622	654	158	301	3404	2766	2875	778	1555
Неонатологија	94	60	104	35	45	1333	618	974	344	514
Хирургија	1525	1541	1498	951	1109	8764	9814	9792	6291	7674
Ортопедије	772	875	859	580	643	5950	7287	7120	3737	4426
Урологије	879	1095	978	495	672	7693	9810	8221	4859	5749
ОРЛ и МФХ	176	120	442	31	48	2143	737	1257	115	284
Офталмологије	295	265	205	51	68	3899	1204	836	220	326
Продуженог лечења	208	183	205	201	290	3287	2669	3268	2857	2780
Инфектологије	449	420	490	512	1224	6240	6241	5657	6863	14164
Дерматовенерологије	116	129	96	28	0	1199	1220	915	173	0
Дневна болница	1483	1729	1960	3188	2717	10054	8474	5888	3188	2717
Дечији бокс	358	316	350	315	318	1601	1454	1524	1208	1242
Хемодијализа			8306	8113	7629			8306	8113	7629

**КОМПАРАТИВНИ ПРИКАЗ ПРОСЕЧНЕ ДУЖИНЕ ЛЕЧЕЊА И ПРОСЕЧНЕ
ЗАУЗЕТОСТИ ПОСТЕЉА**

Извор података коришћен за израду компаративног приказа просечне дужине лечења и просечне заузетости постеља у периоду од 2017. до 2021. године је Извештај службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60

Табела 26.

Просечна дужина лечења и просечна заузетост постеља у ОБ Књажевац у периоду од 2017. до 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Просечна дужина лечења					Просечна заузетост постеља (%)				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.	6,63	6,75	6,72	6,39	6,33	62,32	64,75	67,11	52,36	56,14
Гинекол. и акушер.	4,50	4,12	3,97	4,40	3,78	33,51	35,78	29,44	26,00	18,26
Педијатрије	3,59	3,52	3,14	3,29	3,18	28,36	25,12	25,53	15,32	13,70
Хирургије	6,46	6,27	5,77	5,56	5,42	60,04	54,91	52,79	34,84	35,85
Продуженог лечења	21,80	15,91	9,87	11,89	11,70	20,90	14,38	6,22	9,12	21,48
Дневна болница	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00			15,01	45,89	234,66
Хемодијализа			1,00	11,49	10,52			14,18	166,85	126,78

Табела 27.

Просечна дужина лечења и просечна заузетост постеља у ОБ Зајечар у периоду од 2017. до 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Просечна дужина лечења					Просечна заузетост постеља (%)				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.	4,96	4,38	6,42	4,12	4,18	78,37	68,69	68,41	33,96	37,78
Неурологије	8,98	8,96	8,79	7,01	6,67	37,34	33,70	29,86	17,47	19,47
Психијатрије	33,30	30,35	29,95	19,60	14,16	81,66	82,33	68,92	35,18	35,20
Пнеумофтизиологије	7,15	7,8	8,42	8,23	9,92	45,15	42,39	33,83	39,90	58,81
Гинекол. и акушер.	3,62	5,3	4,38	3,44	3,41	37,45	48,34	39,20	24,15	26,36
Педијатрије	5,71	4,45	4,40	4,92	5,17	62,17	50,52	52,51	14,21	28,40
Неонатологија	14,18	10,30	9,37	9,83	11,42	60,87	28,22	44,47	15,71	23,47
Хирургија	5,75	6,37	6,54	6,62	6,92	40,02	44,81	44,71	28,73	35,04
Ортопедије	7,71	8,33	8,29	6,44	6,88	54,34	66,55	65,02	34,13	40,42
Урологије	8,75	8,96	8,41	9,82	8,56	105,38	134,38	112,62	66,56	78,75
ОРЛ и МФХ	12,18	6,14	2,84	3,71	5,92	58,71	22,19	34,44	3,15	7,78
Офталмологије	13,22	4,54	4,08	4,31	4,79	106,82	32,99	22,90	6,03	8,93
Продуженог лечења	15,80	14,58	15,94	14,21	9,59	30,02	24,37	29,84	26,09	25,39
Инфектологије	13,90	14,86	11,54	13,40	11,57	85,48	85,49	77,49	94,01	194,03
Дерматовенеролог.	10,34	9,46	9,53	6,18	0	32,85	33,42	25,07	4,74	0
Дневна болница	6,78	4,90	3,00	1,00	1,00			57,61	31,19	26,59
Дечији бокс	4,47	4,60	4,35	3,83	3,91			69,59	58,77	56,71
Хемодијализа			1,00	1,00	1,00			108,36	105,84	99,53

**КОМПАРАТИВНИ ПРИКАЗ УКУПНОГ БРОЈА
СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИХ ПРЕГЛЕДА**

Извор података коришћен за израду компаративног приказа укупног броја специјалистичких прегледа у периоду од 2017. до 2021. године је Извештај службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60. и Извештај службе за плућне болести и туберкулозу Обр.бр.3-06-60.

Табела 28.

Укупан број специјалистичких прегледа у ОБ Књажевац по болесничким одељењима и специјалистичко-консултативним делатностима у периоду од 2017. до 2021. године

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Број специјалистичких прегледа				
	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.	13222	11558	10975	19870	10433
Неуропсихијатрија	14826	14389	13210	9151	10395
Пнеумофтизиологије	17814	17087	16413	17221	22733
Хирургија	18482	18330	16919	12610	14035
Ортопедије	5226	9076	7683	5389	6583
Урологије	5625	5726	5647	180	0
ОРЛ	3939	4058	3868	2202	2420
Офталмологије	3915	3939	5502	3769	4072
Радиологије	6550	6729	5915	5849	9303
Физикалне медицине	6438	6140	8611	4380	5942
Дерматовенорологија	5480	4986	4821	3072	3257
Трансфузиологија	913	657	0	0	0
Амб.за дијабет	2389	2377	2369	1314	1648

Табела 29.

Укупан број специјалистичких прегледа у ОБ Зајечар по болесничким одељењима и специјалистичко-консултативним делатностима у периоду од 2017. до 2021.године

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Број специјалистичких прегледа				
	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.са онколог. Нефрологиј. и имунолог.	28303	23905	24959	21034	19343
Неурологије	7071	7370	7131	4401	4394
Психијатрије	10084	12147	10627	7339	9241
Пнеумофтизиологије	18893	18804	13682	5825	4338
Неонатологија	383	382	400	256	232
Хирургија са дејом хирургијом	6994	8896	7811	6066	6653
Ортопедије	10158	17748	18650	13205	11289
Урологије	3712	8362	8536	6696	5765
ОРЛ и МФХ	12800	12811	8687	5045	7224
Офталмологије	15945	8891	7528	4822	6500
Трансфузиологије	1404	1332	0	0	0
Радиологије	22104	27487	23302	27570	39874
Физикалне медицине	8200	7958	7867	4435	7032
Дерматовенорологија	5483	5307	4319	2439	2271
Инфектологија	4674	6544	5644	3183	2926
Медицина спорта	6051	2551	3282	2303	1993
Нуклеарна	3352	4278	4133	2924	3241
Амб.за дијабет	3800	3961	4149	2984	3514

**БРОЈ УМРЛИХ У БОЛНИЦИ, БРОЈ УМРЛИХ НА 100
БОЛЕСНИКА У ОПШТИМ БОЛНИЦАМА**

Један од показатеља квалитета рада секундарне здравствене заштите, прописан Правилником о показатељима квалитета здравствене заштите („Службени гласник РС“, број 49/10) је и стопа леталитета, која се израчунава као број умрлих после пријема у болницу у односу на 100 лечених у истој болници. Овај квантитативни показатељ обезбеђује праћење и евалуацију квалитета неге и лечења пацијената, а један је од показатеља који усмеравају будуће активности здравствене заштите здравствених установа.

Табела 30.

Број умрлих у болници и број умрлих на 100 болесника у ОБ Књажевац 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Број исписаних болесника	Број умрлих у болници	Стопа леталитета (%)
Интерне мед.	40	1294	97	7.50
Гинекол. и акушер.	20	353	0	0.00
Педијатрије	10	157	0	0.00
Хирургије	40	965	35	3.63
Продуженог лечења	10	67	11	16.42
УКУПНО	120	2836	143	5.04
Хемодијализа	4	176	0	0.00
Дневна болница	10	8565	0	0.00

Табела 31.

Број умрлих у болници и број умрлих на 100 болесника Специјалној болници за рехабилитацију "Гамзиград" 2021.године

Болничко одељење	Број постеља	Број исписаних болесника	Број умрлих у болници	Стопа леталитета (%)
УКУПНО	212	2391	10	0.42

Табела 32.

Број умрлих у болници и број умрлих на 100 болесника у ОБ Зајечар 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Број исписаних болесника	Број умрлих у болници	Стопа леталитета (%)
Интерне мед.са нефрологијом	80	2636	182	6.90
Неурологије	40	426	100	23.47
Психијатрије	40	363	7	1.93
Пнеумофтизиологије	30	649	43	6.63
Гинекол. и акушер.	35	986	0	0.00
Педијатрије са неонатологијом	15	301	0	0.00
Хирургије са деч. хир.	60	1109	42	3.79
Ортопедије	30	643	3	0.47
Урологије	20	672	12	1.79
ОРЛ са МФХ	10	48	3	6.25
Офталмологије	10	68	0	0.00
Инфектологије	20	1224	259	21.16
Дерматовенорологија	10	0	0	0
Продуженог лечења	30	290	74	25.52
УКУПНО	430	9415	725	7.70
Неонатологија	6	45	0	0.00
Дечији бокс	6	318	0	0.00
Дневна болница	28	2717	0	0.00
Хемодијализа	21	7629	0	0.00

Табела 33.

Број умрлих на 100 болесника у ОБ Књажевац у периоду од 2017. до 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Године				
	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.	6,85	6,35	7,81	7,02	7.50
Гинекол. и акушер.	0,00	0,00	0,00	0,00	0.00
Педијатрије	0,00	0,00	0,00	0,00	0.00
Хирургије	4,13	3,76	3,97	4,38	3.63
Продуженог лечења	11,43	0,00	17,39	10,71	16.42

Табела 34.

Број умрлих на 100 болесника у ОБ Зајечар у периоду од 2017. до 2021.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Године				
	2017	2018	2019	2020	2021
Интерне мед.	4,43	4,33	6,87	8,52	6.90
Неурологије	21,42	17,12	19,35	25,27	23.47
Психијатрије	1,96	3,54	3,27	4,20	1.93
Пнеумофтизиологије	2,75	3,36	4,32	5,65	6.63
Гинекол. и акушер.	0,00	0,00	0,09	0,00	0.00
Педијатрије	0,17	0,16	0,00	0,00	0.00
Хирургије	2,82	2,99	2,60	6,10	3.79
Ортопедије	0,65	0,57	0,70	1,21	0.47
Урологије	0,80	1,06	1,02	4,04	1.79
ОРЛ са МФХ	0,57	0,83	0,00	3,23	6.25
Офталмологије	0,00	0,38	0,00	0,00	0.00
Инфектологије	4,68	3,33	2,45	14,65	21.16
Дерматовенорологија	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Продуженог лечења	52,88	65,03	60,98	46,27	25.52

**КОМПАРАТИВНИ ПРИКАЗ ПОКАЗАТЕЉА РАДА
БОЛНИЧКИХ ОДЕЉЕЊА У ОПШТИМ БОЛНИЦАМА
И СПЕЦИЈАЛНОЈ БОЛНИЦИ**

За што равномернији развој капацитета здравствене службе и ефикаснијег коришћења расположивих ресурса на територији округа Зајечар и то превасходно кадровских ресурса, неопходно је континуирано праћење показатеља рада секундарне здравствене заштите. Зато је дат компаративни приказ рада болничких одељења општинских болница и специјалне болнице округа Зајечар. За приказ рада општинских болница дати су показатељи рада у оквиру служби интерне медицине, опште хирургије, педијатрије и гинекологије и акушерства, на основу раније изнетих података.

Табела 35.

Компаративни приказ појединих показатеља рада у области интерне медицине општинских болница округа Зајечар од 2017. до 2021. године.

општа болница	године	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу	Број постеља на 1 лекара	Број постеља на 1 техничара	Укупан број прегледа
Зајечар	2017	4610	22885	4,96	78,37	57,63	3,64	1,21	28303
	2018	4578	20058	4,38	68,69	57,23	3,64	1,18	23905
	2019	3113	19975	6,42	68,41	38,91	4,00	1,03	24959
	2020	2406	9915	4,12	33,96	30,08	4,21	1,11	21034
	2021	2636	11031	4,18	37,78	32,95	4,21	1,13	19343
Књажевац	2017	1373	9099	6,63	62,32	34,33	5,71	1,48	13222
	2018	1401	9454	6,75	64,75	35,03	5,00	1,54	11558
	2019	1459	9798	6,72	67,11	36,48	5,00	1,48	10975
	2020	1196	7645	6,39	52,36	29,90	5,00	1,43	19870
	2021	1294	8196	6,33	56,14	32,35	5,00	1,43	10433

Табела 36.

Компаративни приказ појединих показатеља рада у области опште хирургије општинских болница округа Зајечар од 2017. до 2021.године.

општа болница	године	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу	Број постеља на 1 лекара	Број постеља на 1 техничара	Укупан број прегледа
Зајечар	2017	1525	8764	5,75	40,02	25,42	4,29	0,95	6994
	2018	1541	9814	6,37	44,81	25,68	5,00	1,05	8896
	2019	1498	9792	6,54	44,71	24,97	5,45	1,02	7811
	2020	951	6291	6,62	28,73	15,85	4,62	1,02	6066
	2021	1109	7674	6,92	35,04	18,48	4,62	1,05	6653
Књажевац	2017	1356	8766	6,46	60,04	33,90	5,45	1,21	18482
	2018	1278	8017	6,27	54,91	31,95	6,67	1,21	18330
	2019	1335	7707	5,77	52,79	33,38	6,67	1,14	16919
	2020	914	5086	5,56	34,84	22,85	4,44	1,08	12610
	2021	965	5234	5,42	35,85	24,13	4,00	1,11	14035

Табела 37.

Компаративни приказ појединих показатеља рада у области педијатрије општинских болница округа Зајечар од 2017. до 2021.године.

општа болница	године	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу	Број постеља на 1 лекара	Број постеља на 1 техничара
Зајечар	2017	596	3404	5,71	62,17	39,73	3,00	0,88
	2018	622	2766	4,45	50,52	41,13	3,00	0,94
	2019	654	2875	4,40	52,51	43,60	3,00	0,94
	2020	158	778	4,92	14,21	10,53	3,00	0,94
	2021	301	1555	5,17	28,40	20,07	3,75	0,88
Књажевац	2017	288	1035	3,59	28,36	28,80	5,00	1,43
	2018	261	920	3,52	25,21	26,10	5,00	1,67
	2019	297	932	3,14	25,53	29,70	3,33	1,67
	2020	170	559	3,29	15,32	17,00	5,00	1,67
	2021	157	500	3,18	13,70	15,70	5,00	1,67

Табела 38.

Компаративни приказ појединих показатеља рада у области гинекологије и акушерства општих болница округа Зајечар од 2017. до 2021.године.

општа болница	године	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу	Број постеља на 1 лекара	Број постеља на 1 техничара
Зајечар	2017	1320	4784	3,62	37,45	37,71	5,83	1,35
	2018	1165	6175	5,30	48,34	33,29	7,00	1,40
	2019	1144	5008	4,38	39,20	32,69	7,00	1,40
	2020	896	3085	3,44	24,15	25,60	5,83	1,46
	2021	986	3367	3,41	26,36	28,17	5,83	1,46
Књажевац	2017	543	2446	4,50	33,51	27,15	4,00	1,18
	2018	634	2612	4,12	35,78	31,70	4,00	1,18
	2019	541	2149	3,97	29,44	27,05	4,00	1,25
	2020	431	1898	4,40	26,00	21,55	4,00	1,33
	2021	353	1333	3,78	18,26	17,65	4,00	1,33

Табела 39.

Компаративни приказ појединих показатеља рада у Специјалној болници за рехабилитацију "Гамзиград" од 2017. до 2021.године.

Специјална болница	године	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу	Број постеља на 1 лекара	Број постеља на 1 техничара
СБ Гамзиград	2017	3154	51858	16,44	67,02	14,88	23,56	3,53
	2018	3255	54168	16,64	70,00	15,35	23,56	3,59
	2019	3622	62324	17,21	80,54	17,08	23,56	3,66
	2020	2620	48962	18,69	63,27	12,36	26,50	3,48
	2021	2391	39540	16,54	51,10	11,28	26,50	3,37

ОПШТА БОЛНИЦА ЗАЈЕЧАР

1. Служба интерне медицине

- У Служби интерне медицине Опште болнице Зајечар током 2021.године је остварено 2.636 исписаних пацијената са 11.031 дан хоспитализације. Укупан број постеља интерне медицине са нефрологијом је 80 са просечном дужином лечења од 4,2 дана, са просечном заузетошћу постеља од 37,8%, са 33 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 4,2 постеље по 1 лекару специјалисти и са 1,1 болесничком постељом по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом. Укупан број остварених специјалистичких прегледа био је 19.343 у 2021.години.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2017. до 2020.године у ОБ Зајечар прати препознате потребе и у константном смањењу је, а број исписаних пацијената се креће од 4.6 пацијената 201.године до 2.406 исписаних болесника 2020.године, док је 2021.године број исписаних пацијената у благом порасту (2.636).
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 22.885 дана лечења у 2017.години до 9.915 дана 2020.године.
- Просечна дужина лечења је у колебању од 6,4 дана лечења 2019.године до 4,1 дана лечења 2020. и 2021.године.
- Просечна заузетост постеља је у колебању и кретала се до 34% 2020.године, до 78,4% 2017.године. Константно је и смањење броја пацијената по једној болесничкој постељи и креће се од 57,6 пацијента по једној болесничкој постељи 2017.године до 30,1 (2020.године).
- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је 4,2 током 2020. и 2021.године, а 3,6 године 2018. Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом у константном колебању.
- Укупан број специјалистичких прегледа бележи осцилације од 2017. до 2021.године, у распону од 19.343 прегледа 2021.године до 28.303 прегледа 2017.године.

2. Служба опште хирургије са дечјом хирургијом

- У Служби опште хирургије са дечјом хирургијом Опште болнице Зајечар, током 2021.године је остварено 1.109 исписаних пацијената са 7.674 дана хоспитализације. Укупан број постеља опште хирургије са дечјом хирургијом је 60 са просечном дужином лечења од 6,9 дана, са просечном заузетошћу постеља од 35%, са 18,5 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 4,6

постеља по 1 лекару специјалисти и са 1,1 болесничком постељом по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом. Укупан број остварених специјалистичких прегледа био је 6.653 у 2021.години.

- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2017. до 2021.године у ОБ Зајечар прати препознате потребе и у смањењу је. Креће се од 1.541 пацијента 2018.године до 951 исписаног болесника 2020.године.
- Укупан број *болесничких дана* је у константном колебању и креће се од 9.814 дана лечења у 2018.години до 6.291 дан 2020.године.
- Просечна дужина лечења је у константном повећању и креће се од 5,8 дана лечења 2017.године до 6,9 дана лечења 2021.године.
- Просечна заузетост постеља је у константном благом колебању и кретала се од 44,8% 2018.године до 28,7% 2020.године. Константно је и смањење броја пацијената по једној болесничкој постељи и креће се од 25,7 пацијента по једној болесничкој постељи 2018.године до 15,9 (2020.године).
- Укупан број болесничких постеља по једном лекару има тренд константног колебања, као и број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број специјалистичких прегледа је у колебању са трендом смањења, у распону од 8.896 прегледа 2018.године до 6.066 прегледа 2020.године.

3. Служба педијатрије

- У Служби педијатрије Опште болнице Зајечар током 2021.године је остварено 301 исписани пацијент са 1.555 дана хоспитализације. Укупан број постеља педијатрије је 15, са просечном дужином лечења од 5,2 дана, са просечном заузетосту постеља од 28,4%, са 20,1 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 3,8 постеља по 1 лекару специјалисти, са 0,9 болесничких постеља по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2017. до 2021.године у ОБ Зајечар прати препознате потребе и у сталном је колебању. Креће се од 654 пацијената 2019.године до 158 исписаних болесника 2020.године.
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 3.404 дана лечења у 2017.години до 778 дана 2020.године.
- Просечна дужина лечења је у колебању од 5,7 дана лечења 2017.године до 4,4 дана лечења 2019.године.
- Просечна заузетост постеља је у константном колебању и кретала се од 14,2% 2020.године до 62,2% (2017.године). Константно колебање броја пацијената по једној болесничкој постељи је у складу са колебањима укупног броја исписаних болесника.

- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је устаљен и износи 3, иузов 2021.године (3,8), док је број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом у осцилацији.

У оквиру Службе педијатрије опредељено је 6 постеља за потребе неонатологије, са укупно 45 исписаних болесника 2021.године и са 514 болесничких дана. Просечна дужина лечења 2021.године је 11,4, а просечна заузетост постеља 23,5%. Укупан број специјалистичких прегледа био је 232, а број пацијената по 1 болесничкој постељи је 7,5 током 2021.године.

4. Служба гинекологије и акушерства

- У Служби гинекологије и акушерства Опште болнице Зајечар током 2021.године је остварено 986 исписаних пацијената са 3.367 дана хоспитализације. Укупан број постеља гинекологије и акушерства је 35, са просечном дужином лечења од 3,4 дана, са просечном заузеташћу постеља од 26,4%, са 28,2 пацијента по 1 болесничкој постељи, са 5,8 постеља по 1 лекару специјалисти и са 1,5 болесничких постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2017. до 2020.године у ОБ Зајечар прати препознате потребе и у сталном је смањењу. Креће се од 1.320 пацијента 2017.године до 896 исписаних болесника 2020.године, а број расте 2021.године (986).
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 6.175 дана лечења у 2018.години до 3.085 дана 2020.године.
- Просечна дужина лечења је у колебању од 3,4 дана лечења 2020. и 2021.године до 5,3 дана лечења 2018.године.
- Просечна заузетост постеља се кретала од 24,2% 2020.године до 48,3% 2018. године. Демографска слика општине Зајечар се одликује смањењем укупне популације, односно смањењем укупног броја жена, са једне стране и са друге стране смањењем рађања жена фертилног периода, што за последицу има тренд смањења броја пацијената по једној болесничкој постељи од 37,7 пацијента 2017.године до 25,6 пацијената 2020.године.
- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је променљив и износи од 5,8 године 2017.године, 2020.године и 2021.године, до 7 болесничких постеља по 1 лекару 2018. и 2019.године. Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом је у колебању.

ОПШТА БОЛНИЦА КЊАЖЕВАЦ

1. *Служба интерне медицине*

- У Служби интерне медицине Опште болнице Књажевац током 2021.године је остварено 1.294 исписаних пацијената са 8.196 дана хоспитализације. Укупан број постеља интерне медицине је 40 са просечном дужином лечења од 6,3 дана, са просечном заузетошћу постеља од 56%, са 32,4 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 5 постеља по 1 лекару специјалисти и са 1,4 болесничке постеље по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом. Укупан број остварених специјалистичких прегледа био је 10.433 у 2021.години.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2017. до 2021.године у ОБ Књажевац прати препознате потребе и у константном је колебању. Креће се од 1.459 пацијента 2019.године до 1.196 исписаних болесника 2020.године.
- Укупан број *болесничких дана* је у константном колебању и креће се од 9.798 дана лечења у 2019.години до 7.645 дана 2020.године.
- Просечна дужина лечења је у незнатном варирању и креће се од 6,3 дана лечења 2021.године до 6,8 дана лечења 2018.године.
- Просечна заузетост постеља је у колебању и кретала се од 67,1% 2019.године до 52,4% 2020.године. Константно је и колебање броја пацијената по једној болесничкој постељи и креће од 29,9 (2020.године) до 36,5 пацијената 2019.године.
- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је константан (5) у посматраном периоду, изузев 2017.године када износи 5,7 постеље по једном лекару. Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом са колебањима у посматраном периоду.
- Укупан број специјалистичких прегледа бележи колебање у распону од 10.433 прегледа 2021. године до 19.870 прегледа 2020. године.

2. *Служба опште хирургије*

- У Служби опште хирургије Опште болнице Књажевац током 2021.године је остварено 965 исписаних пацијента са 5.234 дана хоспитализације. Укупан број постеља опште хирургије је 40 са просечном дужином лечења од 5,4 дана, са просечном заузетошћу постеља од 35,9%, са 24,1 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 4 постеље по 1 лекару специјалисти и са 1,1 болесничком постељом по здравственом раднику са средњом и/или вишом

стручном спремом. Укупан број остварених специјалистичких прегледа био је 14.035 у 2021.години.

- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2017. до 2021.године у ОБ Књажевац прати препознате потребе и у константном је колебању. Креће се од 1.356 пацијента 2017.године до 914 исписана болесника 2020.године.
- Укупан број *болесничких дана* је у константном колебању и креће се од 8.766 дана лечења у 2017.години до 5.086 дана 2020.године.
- Просечна дужина лечења је у смањењу и креће се од 6,5 дан лечења 2017.године до 5,4 дана лечења 2021.године.
- Просечна заузетост постеља је у константном смањењу и креће се од 60% 2017.године, до 34,8% 2020.године. Константно је и колебање броја пацијената по једној болесничкој постељи и креће се од 33,9 пацијената по једној болесничкој постељи 2017.године до 22,9 (2020.године).
- Укупан број болесничких постеља по једној лекару има тренд константног колебања од 4 (2021.године) до 6,7 (2018. и 2019.године). Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом је са осцилацијама.
- Укупан број специјалистичких прегледа бележи тренд смањења од 2017. до 2020.године, у распону од 18.482 прегледа 2017.године до 12.610 прегледа 2020.године, док је у порасту 2021.године (14.035).

3. Служба педијатрије

- У Служби педијатрије Опште болнице Књажевац током 2021.године је остварено 157 исписаних пацијената са 500 дана хоспитализације. Укупан број постеља педијатрије је 10, са просечном дужином лечења од 3,2 дана, са просечном заузеташћу постеља од 13,7%, са 15,7 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 5 постеља по 1 лекару специјалисти, са 1,7 болесничких постеља по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2017. до 2021.године у ОБ Књажевац прати препознате потребе и са константним колебањем са трендом смањења. Креће се од 297 пацијента 2019.године на 157 исписаних болесника 2021.године.
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 1.035 дана лечења у 2017.години до 500 дана 2021.године.
- Просечна дужина лечења је у константном колебању од 3,6 дана лечења 2017.године до 3,1 дана лечења 2019.године.
- Просечна заузетост постеља је у смањењу и кретала се од 28,4% 2017.године до 13,7% (2021.године), условљавајући и смањење броја

пацијената по једној болесничкој постељи од 28,8 (2017.године) на 15,7 пацијента (2021.године). Овакав тренд одговара чињеници да је општина Књажевац са најраније започетом и најдубље одмаклом демографском депопулацијом и транзицијом фертилитета, која се одликује малим стопама рађања и смањењем укупне популације уз најинтензивније смањење укупног броја деце.

- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је неустаљен због сталне промене броја лекара специјалиста који раде у Служби педијатрије, као и број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.

4. Служба гинекологије и акушерства

- У Служби гинекологије и акушерства Опште болнице Књажевац током 2021.године је остварено 353 исписана пацијента са 1.333 дана хоспитализације. Укупан број постеља гинекологије и акушерства је 20, са просечном дужином лечења од 3,8 дана, са просечном заузетошћу постеља од 18,3%, са 17,7 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 4 постеље по 1 лекару специјалисти, са 1,3 болесничке постеље по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2017. до 2021.године у ОБ Књажевац прати препознате потребе и у сталном је колебању. Креће се од 634 пацијента 2018.године до 353 исписана болесника 2021.године.
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 2.612 дана лечења у 2018.години до 1.333 дана 2021.године.
- Просечна дужина лечења је у константном колебању од 4,5 дана лечења 2017.године до 3,8 дан лечења 2021.године.
- Просечна заузетост постеља је у константном колебању и кретала се од 35,8% 2018. године до само 18,3% 2021. године. Овакав ниво просечне заузетости блесничких постеља одговара тренутној демографској слици општине Књажевац која се одликује најраније започетом и најдубље одмаклом демографском депопулацијом, односно, смањењем укупне популације уз смањење укупног броја жена, са једне стране и са друге стране смањењем рађања жена фертилног периода. Броја пацијената по једној болесничкој постељи се креће од 31,7 пацијента 2018.године до 17,7 пацијената 2021.године.
- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је 4 постеље у посматраномпериоду, док је број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом у смањењу уз колебања вредности.

ОКРУГ ЗАЈЕЧАР

1. Служба интерне медицине

- На простору округа Зајечар, просечна дужина лечења је значајно дужа у ОБ Књажевац у односу на ОБ Зајечар и то у просеку за 1,8 дана.
- Просечна заузетост интернистичких постеља је већа у ОБ Зајечар у посматраном периоду, изузев 2020. и 2021.године када је већа у ОБ Књажевац.
- Број пацијената по 1 болесничкој постељи је значајно већи у ОБ Зајечар.
- Укупан број постеља по 1 лекару је већи у ОБ Књажевац. Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом је исто већи у ОБ Књажевац.
- Укупан број специјалистичких прегледа је са трендом смањења у ОБ Зајечар и са колебањем у ОБ Књажевац.

2. Служба опште хирургије са дечјом хирургијом

- На простору округа Зајечар, просечна дужина лечења је уједначена у ОБ Књажевац и ОБ Зајечар.
- У периоду од 2017. до 2021.године просечна заузетост хируршких постеља је већа у ОБ Књажевац.
- Број пацијената по 1 болесничкој постељи је већи у ОБ Књажевац.
- Укупан број постеља по 1 лекару и број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом је већи у ОБ Књажевац.
- Укупан број специјалистичких прегледа је у опадању у ОБ Зајечар, а у колебању у ОБ Књажевац, уз напомену да су у укупан број специјалистичких прегледа у ОБ Књажевац урачунати и прегледи лекара специјалиста ортопедије са трауматологијом и специјалиста урологије.

3. Служба педијатрије

- На простору округа Зајечар, просечна дужина лечења је просечно за 1,6 дана већа у ОБ Зајечар у односу на ОБ Књажевац.
- Просечна заузетост педијатријских постеља је већа у ОБ Зајечар, изузев 2020.године.
- Број пацијената по 1 болесничкој постељи је значајно већи у ОБ Зајечар.
- Укупан број постеља по 1 лекару је константан, као и број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом, а већи у ОБ Књажевац.

4. Служба гинекологије и акушерства

- На простору округа Зајечар, просечна дужина лечења је уједначена.
- Једино је 2020.године просечна заузетост гинеколошко-акушерских постеља већа у ОБ Књажевац у односу на ОБ Зајечар. Током преосталих година посматраног периода, просечна заузетост постеља је већа у ОБ Зајечар.
- Број пацијената по 1 болесничкој постељи је значајно већи у ОБ Зајечар.
- Укупан број постеља по 1 лекару је у константном колебању у ОБ Зајечар, а константан у ОБ Књажевац. Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом је уједначенији.

СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈУ „ГАМЗИГРАД“

- У Специјалној болници „Гамзиград“ током 2021.године је остварено 2.391 исписани пацијент са 39.540 дана хоспитализације. Укупан број постеља из плана мреже је 100, са просечном дужином лечења од 16,5 дана, са просечном заузетошћу постеља од 51,1%, са 11,3 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 26,5 постеља по 1 лекару специјалисти и са 3,4 болесничке постеље по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2017. до 2021.године прати препознате потребе и у сталном је порасту, од 3.154 на 3.622 исписаних болесника (2019.године) и падом на 2.391 исписани болесник 2021.године.
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 39.540 дана лечења у 2021.години до 62.324 дана 2019.године.
- Просечна дужина лечења је у колебању од 18,7 дана (2020.године) на 16,4 (2017.године).
- Просечна заузетост постеља је у колебању и кретала се од 80,5% 2019.године до 51,1% (2021.године). У порасту је број пацијената по једној болесничкој постељи све до 2019.године, када започиње смањење. Укупан број болесничких постеља по једном лекару је у константном порасту, док је број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом у константном колебању.

ЗАКЉУЧАК СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА

1. Основне одлике простора

Изражена депопулација карактерише простор округа Зајечар. Константни тренд смањења укупног броја живорођене деце и интензивни миграциони процеси преваходно код млађих популационих група, условљавају одступања у односу на показатеље оптерећености медицинских радника секундарне здравствене заштите болесничким постељама, у односу на број исписаних болесника, у односу на број болесничких дана, на просечну дужину лечења и на компаративне показатеље рада здравствених установа по нивоима здравствене делатности.

2. Проблеми у раду

Поставља се питање начина извештавања општих болница (евиденције и израде извештаја), као и питање потребе прилагођавања званичних образаца за израду извештаја са новинама насталим током реформе система здравствене заштите. Са друге стране, значајно је усагласити све врсте евиденција и извештавања, како би се добиле што квалитетније информације.

3. Предлог мера

3.1. У наредном периоду је неопходно израдити дугорочне и краткорочне кадровске планове за све здравствене установе, како би се благовремено обезбедио одговарајући законом и подзаконским актима прописани број извршиоца и благовремена замена лекара специјалиста одговарајуће специјалности који одлазе у пензију. Једино на тај начин је могуће обезбедити прописани број лекара специјалиста у укупном броју лекара који је у претходном периоду поремећен, а најизраженији је у ОБ Књажевац.

3.2. Такође је потребно израдити дугорочне и краткорочне планове развоја здравствене установе у коме би се прецизирало: укупан број радника одређеног образовног профила који у наведеном периоду одлазе у пензију, уз обезбеђење прописаног броја лекара на специјализацији из одређене гране медицине како би благовремено заменили запослене који одлазе у пензију; замена здравствених радника са средњом стручном спремом здравственим радницима са вишом стручном спремом, како би се задовољио прописани однос (који је нарушен у свим општим болницама округа Зајечар, а преваходно у ОБ Зајечар); укупан број нездравствених радника је мањи од прописаног Правилником, те га треба у наредном

периоду ускладити са подзаконским актима; закође је неопходно размотрити чињеницу да укупан број немедицинских радника треба ускладити и са специфичностима организације рада саме опште болнице, јер постоје одступања у организацији рада и одржавања болница павиљонског типа и болница централног типа.

3.3. Неопходно је израдити детаљнију анализу разлога великих одступања у просечној дужини лечења између појединих служби у општим болницама округа Зајечар.

3.4. Неопходно је у наредном периоду вршити континуирано истраживање квалитета и ефикасности болничке здравствене заштите, уз поштовање свих релевантних детерминишућих фактора који условљавају врсту, обим, интензитет и квалитет предложених мера усклађивања са прописаним нормативима и препознатим потребама. Оваква истраживања су значајан основ за препознавање и имплементацију конкретних мера и акција у реформи система здравствених установа.

3.5. Неопходно је континуирано праћење функционисања система здравствене заштите како би се ускладио и прилагодио друштвеном развоју, кретањима популационих потенцијала простора и препознатим потребама становништва за здравственом заштитом, а као основ за дефинисање циљева реформе система здравствене заштите. Све детектоване неусаглашености са стандардима условљаваће потребу стриктније имплементације стандарда у планове рада општих болница за наредни период.

3.6. Велика одступања у показатељима рада секундарне здравствене заштите, током 2020. и 2021. године, условљена су пандемијом COVID-19 изазваном вирусом SARS-CoV-2, односно прерасподелом кадрова и променом у организацији рада општих болница.